

pertingere ad gradū rōnāliū. g rōnālia nūquā pnt per-
tingere ad gradū intellectualiū: ita hoies nō assumunt
ad ordines āgeloz. ¶ Plus distat nā hois a nā āgelo-
rum: et precipue supiorū q nā vnus angeli a nā alterius:
s āgelus īferioris nāe nō fuit capax illius doni: p qd supe-
riores ordināt ī suo ordie: nec breuiter āgel? vni? ordinis
pōt ptingere ad superiōrē ordinē. g vī q nec hoies ad ordi-
nes āgeloz assumātur. ¶ Plus quātūcūq intells perficia-
tur lumie gfe vī glie: semp oī q itelligat sub lumie nāli:
q: gratia nō rollit nām: sed pficit: s lumē nāle in nobis ē
obumbratū respēū lumis nālis angeli g homo semp ma-
gis obscure videbit q angeli: s tota suba glie ē in visio-
ne. g vī q homo nūquā ptingat ad glām āgeloz. ¶ Plus
qūq: dnt ī hierarchia: dnt ē in ordine: s āgeli et hoies
dnt ī hierarchia. g vī q ē in ordine: et ita hoies nō assu-
mātur ad ordines āgeloz. ¶ Plus quicūq: ē in ordine aliq
bz actū illi? ordis: s actus alie? ordinis ē custodire hoies
et mitti ī mīsteriū: qui nō puenit aiab? scis. g vī q hoies
ad ordines āgeloz nō assumātur.

Sed contra ē qd dñs dixit Matthei. 22. q erūt
sicut angeli dei in celo. Diony. etia
dicit ī ca. i. de di. no. q hoies āgeloz glām sortiūt. Gre-
gori? ē dicit ī omelia de cētum oib? q hoies s diuer-
sitate meritorū ad diuersos ordines trāferētur.

Respondeo dicēdū: q circa b ē triplex positio: qdā
enī pmetator grec? eps eustrachi? noie
dicit ī pmeto sup sexto ethicoz. Az. q nullus tm aīe sue
pfcīm sperare pōt: vt ad opatiōem itellectuū separatorum
ptingat: et fm hoc hoium qui ī glā assumūtur ē vn? or-
do decim? inferior. 9. ordinib? āgelorum. S3 hec positio
ē tria dictis factoz: et vī sapere heresim. cū ē btā virgo
sup choros āgeloz: exaltata sit: nisi forte dictum pmenta-
toris itelligat quātū ad nālē opatiōem: in q: tum. s ex nā-
lib? ptingere pōt. ¶ Alia pō ē q hoium quidā assumun-
tur ad ordines āgeloz. Alij vero faciūt vnū ordinē deci-
mū: vt sic implet silitudo de. io. dragma perdita q poni-
tur Luce. 15. S3 b diuersimode assignat: qdā enim dicūt
q solū vīgines ad ordines assumūt. eo q cognata ē angel?
virginitas: vt dicit Hiero. Alij vero electi io? ordines cō-
stituit: s3 hoc nō vī vep: cū multi nō virgines: vt Petrus
et Magdalena. multis ē virginit? emīctiores sint. vī
aly dicūt q pfecti assumūt ad ordines āgeloz: sed illi q
sūt īfectoz meritorū decimū ordinē assumabūt. s3 cū
ex hoib? et angelis futura sit vna ecclia et vna hierarchia
nō ē pbabile q numerus ordinū q celesti hierarchie cō-
petit p tria terna distinct? vt īpe numer? ordinū expmat
trinitatis ī create vestigiū p hoies augeat: vī 3? positio
plus mibi placet: q ē dictis sanctorū magis consonat. s q
oēs electi assumāt ad ordines āgeloz: qdā ad supiores:
qdā ad inferiores: quidā ad medios p diuersitate suoz
meritorū: s3 btā virgo Maria sup oēs. S3 vtrū assumā-
tur tot de hoibus quot ceciderūt angeli vī quot prestite-
rūt vī quot fuerūt vtriq: vel plures vī pauciores ille scit
cui soli cognit? ē nūer? electoz ī supna felicitate locad?.

Ad primum g dōm: q plus distat rō a sensu q ī
tellectus a rōne: qz sēsus et ratio nō
cōdicant ī vno obto: cū sensus apphēdat intētiōes rerū
cū additiōib? mae: rō aut et intells itētiōes a pditioni-
bus mae sepatas: vī ī obto cōtēniūt. dnt āt ī modo:
qz ī cognitiōez veritatis rō inquirēdo peruenit: quā in-
tells simplici intuitu videt. vī rō ad itellectum termia-
tur: vī ē ī demfationib? certitudo ē p resolutiones ad
prima pncipia: quoz est itells: et ideo nō ē incōueniens
si hoies ī sui vltimo gradu ad gradū intellectualiū p-
singūt. ¶ Ad 2^m dōm: q meritum hois est efficacius q

meritum angeli: tum pp difficultatē que est occasio ma-
ioris conatus: tum et pp continuum augmētū gfe: qd pōt
ēē ī hoie: vt de virtute ī virtutē pficiat: cum hō sit diu-
tius viator q angelus fuerit: tūz et īq: tū merita nostrā
efficaciam hnt ex merito xpi cuius gratia est quodāmo-
do infinita. Tūz enim angelos apphēdit. sed semen
abrae. hebre. i. Et ideo magis possunt hoies virtute meri-
ti trāferri ī gradūz altioris nāe: q et angeli. ¶ Ad 3^m
dōm: q ī homine nālis actio nūq: pōt attingere ad cō-
litate angeloz: sed lumē glie superabūdās omnem
ymbriā euacuabit: non quidē tollēdo naturā: sed pficien-
do lumē itellectuale: qd fm nām ī nobis defectiue p-
cipiatur. ¶ Ad 4^m dōm: q fm Diony. sicut se bz nostra
hierarchia vel ecclia ad celestem: ita hierarchia veteris
legis ad nostrā. vnde sicut vetus hierarchia erat via ī no-
strā et significabat eam: et propter hoc veniente noua
vetus assumpta est ī illam et ad ordines eius. ita etiā no-
stra hierarchia est via ī celestem et signum eius. vnde ī
patria non erit alia hierarchia hominum et angeloz: s3
vna et eadem: et homines ī ordines angeloz distribue-
tur. ¶ Ad qntū dōm: q actus angeloz ī nos conseq-
tur ordines angeloz magis quātū ad gradū nāe.
quia angelica nā medium inter deum et nos: q fm essen-
tiales pprietates ordinis. Ideo sicut anime dānatorū
nō dantur nobis ī exercitiū: ita nec aīe sanctorū ī
custodiā. quia hoc nō competit ei fm gradū nature
sue. ¶ Unā Diony. 2^a. Sciendum q magister ī verbis
sequentibus partim accipit sententiam Dionysy. s. quan-
tū ad numerum ordinū: partim sententia Gregorij
qntū ad eozū dispositionem. quia fm Dionysium p-
cipatus sunt de inferioribus et virtutes de medijs: scdm
Gregorij econuerso: sed ordo Dionysy est scdm q īpe
prius enumerauit incipiens ab inferioribus. ibi (Ange-
los archangelos 2^a.)

**¶ An oēs spūs celestes mittāt: et pōt duas opi-
niones et auctitates qb? inītiāt. Dist. X.**

Hoc etiam inuestigandū est: vtrū
omnes illi celestes spūs ad extērio-
ra nūcianda mittantur. Quidam
putant aliquos ī illa multitudine
esse qui foras pro officio exērit: ali-
os q semper intus assistunt: sicut scriptum ē ī
Daniele. Milia milium ministrabant ei: et d-
cies centena milia assisteabant ei. Itēz Diony-
sius ī hierachia: q sacer pncipatus dicitur: d-
prelacione spirituum aīr. Superiora illa agmī
na ab intimis nūq: recedunt: quoniam ea q
preeminent vsum extērioris officij nūquā ha-
bent. His auctoritatibus nūtitur qui angelos
mitti nisi inferiores inficiant. Quibus obijci-
tur qd Esaias aīr. Volauit ad me vnus de se-
raphin: qui ordo superior est et excellentior.
Ideoq: si de illo ordine mittunt: nec est ambi-
gēdū qn etia et de alijs mittāt. Apostol? quo-
qz aīr. Omnes sunt administratorij spiritus ī
ministrum missi. His testimonijs asserunt
quidam omnes angelos mitti. Nec debet ind-
guiz videri: si et supiores mittāt: cū et ille qui
creator ē oīz ad bec īferiora descenderit.

Cur si omnes mittantur: cur vnus tantus ordo non mine angelorum censetur.

Hic oritur questio si omnes mittantur et nuncij dei existunt quare vnus tantum inter nonem ordines angelorum nomine censetur. Ad quod quidam dicunt omnes quidem mitti: sed alios sepius: et quasi ex officio iniuncto: qui proprie angeli vel archangeli nominantur. Alios vero rarius mitti: scilicet maiores causa extra communem dispensationem ab ora: qui cum angelorum ministerium suscipiunt et nomen assumunt. Unde in ps. Qui facit angelos suos spiritus. quia illi qui natura spiritus sunt aliquando angeli. i. nuncij fiunt.

Putant quidam Michaelē Gabrielem et Raphaelē de superiori ordine fuisse. et sunt hec nomina spirituum non ordinum.

Hic putant quidam Michaelē Gabrielem et Raphaelē de superiori ordine fuisse. Michael interpretatur quis vt deus. Gabriel fortitudo dei. Raphael medicina dei. Nec sunt ista nomina ordinum: sed spirituum: et dicunt quidam singulis horum vnus proprie ac singulariter spiritus esse nomen. Alij vero non vnus singulariter et determinate: sed nuncius nuncius illius esse nomen secundum qualitatem eorum ad que nuncianda vel gerenda mittuntur. Sicut et demonum quedam nomina sunt: que quidam putant vnus esse propria: alij vero pluribus communia. Diabolus quippe qui grece ita vocatur: et criminator interpretatur vel deorsum fluens: hebraice dicitur sathā: idest aduersarius. dicitur et belial idest apostata et absque iugo: dicitur etiam leuiathan idest additamentum eorum. et alia plura reperies nomina que vel vni spiritus sunt propria: vel pluribus communia.

Quomodo determinent premissas auctoritates que videntur aduersari: qui dicunt omnes angelos mitti.

Qui autem omnes angelos mitti assensum: premissas auctoritates Danielis scilicet et Dionysij ita determinat. Dicitur superiora agmina deo assistere: et ab intimis nunquam recedere: non quin aliqui mittantur: sed quia rarissime ad exteriora produnt: neque tunc ab intimis recedunt: sed dei presentie et contemplationi semper assistunt. Ad etiam faciunt quod frequenter mittuntur.

Quod alij dicant mitti: et quos dicant non mitti cum determinatione auctoritatum que videntur sibi aduersari.

tur sibi aduersari.

Alij vero dicunt tres ordines superiores. scilicet Seraphim: cherubin: et thronos. ita creatori deo assistere: quod ad exteriora non exeat. Inferiores autem tres ad exteriora mitti. Tres vero medios inter utrosque consistere non modo dignitate vel loco: sed et officio: quia preceptum diuinum a superioribus accipiunt: et deferunt ad inferiores. Ideoque cum supremi medijs: et medijs imis atque hi hominibus preceptum dei nuncient: merito omnes angelos nominari dicitur. Et ob id forte apostolus dicit omnes spiritus administratores esse filij et mitti in ministerijs. Vel per omnes non singulos ordines: sed de inferioribus ordinibus singulos angelos complexus est. Illud vero quod Esaias dicit: per verba Dionysij determinat dicentis. hi spiritus qui mittuntur percipiunt horum vocabulorum quorum gerunt officium. Tunc dicunt illorum angelorum qui missus est ad Esaiam vt munderet et incenderet labia prophete: fuisse de ordine inferiorum: sed ideo dictus est fore de Seraphim: quia veniebat incendere et consumere delicta Esaię.

C Diuisio textus.

Prima distinctione ordinum. manifestat quosdam actus qui ordines distinctos consequuntur: et diuiditur in partes duas. In prima determinat de quibusdam actibus qui consequuntur omnes ordines. scilicet assistere et ministrare. In secunda determinat de actu custodie qui specialiter vni ordini competit. distinctione vnde decia. Illud quoque sciendum est. Prima in tres fere tres opiniones que illi tera ponuntur. Secunda incipit. ibi. Quibus obicitur. Tertia vero. ibi. Alij vero dicitur. Circa secundam tria facit. primo ponit ea que sunt ad confirmationem scilicet positionis contra primam. Secundo excludit quandam questionem. ibi. (Vnde oritur questio est.) Tercio respondet ad probationes prime opinionis ibi. (Qui autem omnes est.) Questio autem quam remouet sumitur ex nomine angelorum. vnde primo remouet eam. secundo exponit quedam nomina angelorum ostendens in quibus conueniant ibi. (Et putant illi michael est.)

Hic quatuor queruntur. Primum vtrum angeli assistant. Secundo vtrum omnes ministrent. Tercio si non qui assistant et qui ministrent. Quarto vtrum illi qui ministrant per ministerium: a contemplatione retardentur.

C Utrum omnes angeli assistant.

Primum sic proceditur. videtur quod omnes angeli assistant. Assistere dicitur regi qui eius vultum presentialiter intuentur. sed Matthei. 18. dicitur de angelis ad custodiam deputatis quod semper vident faciem patris: qui tamen sunt inferioris ordinis. ergo videtur quod omnes deo assistant. Contra. secundum Gregorium illi dicunt assistere quod iuxta contemplationem proficiunt: sed omnes angeli intime contemplantur

cum eos a cōtēplatiōis acumine nec pōdus corpōis neq;
culpa retardat. ergo videtur q̄ oēs assistant. ¶ P. cuicūq;
q̄ cōuenit illud quod maius ē: videtur etiā quod minus
est sibi conuenire: si vtrūq; sit dignitatis: sed inter oēs
actus patrie fruitio est nobilissima. ergo cū oēs fruuntur.
videtur multo fortius q̄ oēs assistant. ¶ P. a conspectu
dei multo amplius distant mali angeli q̄ boni: s; mali an
geli etiā dicūt deo assistere vt habetur Job. i. q̄ cū ve
nient filij dei vt af. co. do. affuit iter eos etiā Sathan. er
go videtur q̄ oēs angeli assistāt.

Sed contra

Dani. septimo dicitur. Milia miliū
ministrabant ei. vbi dicit Gregorius
q̄ alij sunt qui assistant: alij qui ministrant. ergo non oēs
assistant. ¶ P. illi dicuntur regibus assistere qui in eorū
palatij habitant: sed scōz Dionysium esse inuestigabilis
diuinitatis est proprium prime hierarchie. ergo videtur
q̄ illi tantum assistant.

Respondeo

dicēdū q̄ assistere dicitur in ange
lis ad similitudinē eorū qui regi
bus assistant: assistere autē regi dicuntur qui circa eum
sunt. Vñ cū proprius prime hierarchie assignet. Dionys
ius circa deum esse: eis tātū cōuenit assistere: dicūt au
tē circa deū esse iquātūz imēdiate illuminatōes percipe
re possunt in ipsa simplicitate diuini luminis: et hoc ppter
perspicacitatē sue intelligētie. Quanto enī aliquis intel
lectus est perspicacior: tāto ex p̄cipio vniuersali cognito
in plures cōclūsiōes: et in plura scibilia potest deuenire: et
illi qui minus sūt perspicacis intellectus: nō possunt q̄nūz
veritates videre nisi i p̄cipijs cōtractis et appropziatis
ad materias illas. Et ideo illi sup̄mi intellectus prime hie
rarchie i ipso primo illuminationum p̄cipio oīs illumi
natōis ratiōes percipiūt et propter hoc circa deum eē di
cūt et ei assistere: inferiores vero cognitionē accipiunt ex
ipso lumine iam diuiso et multiplicato i ipsis sup̄mis an
gelis respectu diuine simplicitatis: et propter hoc nō dicū
tur circa deū eē: et sibi assistere.

Ad primum

ergo dicēdū q̄ quāuis oēs imēdia
te essentia diuināz cōtemplentur
nō tamē i ipsa oēs īspicere possunt hoc quod ad eorūz or
dinē idest hierarchiaz pertinet: et ideo nō assistant p̄prie lo
quēdo oēs. ¶ Ad secūduz dicēdū q̄ itime contemplari
potest dici ali quis tripliciter: vel scōz q̄ eius cōsideratio
nō distrabitur ad exteriora sensibilia: et sic oēs angeli bo
ni et mali itime cōtemplātur: quia sciētia a sensu nō acci
piūt: aut p hoc q̄ nō idigēt exteriori similitudinē i qua deū
cōtemplātur: q̄. i. sit extra essentia eius: sed eū in essentia
sua vidēt: et sic itime cōtemplātur oēs beati: nō autē i sta
tu creatiōis: nec itēz mali angeli: aut p hoc q̄ nō tātū eēn
tiā dei vidēt: s; ipaz penetrātes i ipsa īspiciūt eius effectū:
qui i ipsa p similitudinē relucēt: et sic itime cōtēplari ē p
prie assistere: et hoc solūz angelis p̄me hierarchie cōuenit:
scōz alios vero modos dī scōz qd assistere. ¶ Ad tertiu
dicēdū q̄ fruitio ē nobilissimus actus patrie: q̄ quāuis
oibus cōmunis sit: nō tamē equalr oibus cōtingit: sed sūt
diuersi gradus fruitiōis: et altissima fruitio ē i assistendo.
Vñ nō segtur q̄ oēs fruētēs assistāt. ¶ Ad quartūz dicē
dū q̄ demōēs dicūt iter assistētēs iquātūz cū eis cōue
niūt i p̄mo modo itime cōtemplatiōis.

¶ Utz oēs angeli mittāt i ministeriū.

II.

Secundum

sic proceditur. vide
tur q̄ oēs angeli in
ministeriū mittātur. Nulli enī dubiū ē quin
diue p̄sone excedāt oēs angelos i īfinitūz: sed
diue p̄sone mittūtur: vt filius et spūs sanctus:
vt i p̄mo libro dicitur. ergo multo fortius oēs āgeli. ¶ P.

inter oēs ordies p̄mus ordo ē seraphin: s; seraphin legun
tur missi Esaie sexto. Volauit ad me vnus d seraphi. ergo
videtur q̄ mltō fortius alij mittātur. ¶ P. apostolus ad
hebreos intēdit probare p ministeriū āgelorū xp̄m an
gelis maiorē eē p hoc q̄ ipse nō sicut minister: s; sicut ve
rus heres i domo dei patris ē. Vñ dicit ad hebre. p̄mo q̄
oēs sūt administratoz spūs i ministeriūz missi: s; xp̄s sim
plr oibus angelis maior ē. ergo videt q̄ scōz intētiōz apo
stoli oēs angeli i ministeriūz mittātur. ¶ P. oēs celestes
spūs angeli dicūtur: s; āgelus idē ē qd nuncius. ergo vide
tur q̄ oēs ad exteriora nunciāda mittātur. ¶ P. q̄ ange
li ministrēt nobis hoc ē p̄p eximiaz charitatē eorū in nos:
s; quāto supiores sūt tāto maiori charitate feruēt. ergo vñ
q̄ eis cōueniat magis nobis ministrare.

Sed contra

fm Dionysius: h ē lex diuinitatis iūio
labili stabilita q̄ a p̄mis vltia p me
dia pficiant: s; iter nos et p̄mos angelos sūt medij īferio
res. ergo p̄morūz actio imēdiate nō puenit ad nos: s; ē p
medios scōs. ¶ P. iter agēs et recipiēs dicitur eē p̄por
tio: s; recipe dinas illuminatōes p̄portionatas nobis: et p
cōueniētiaz nostre hierarchie cōuenit īferioribus āgelis.
g vñ q̄ tātūz imēdiate ipsi ad nos mittātur.

Respondeo

dicēdū q̄ Gregorius istaz q̄stionē mo
uet: s; i neutraz partē assertiue d̄termi
nat. Quidā vō dicūt aliquos angelos ex officio ad miste
riū d̄putari vt īferiores: s; aliqua causa extra cōmunē dis
p̄satiōz exorta etiā supiores i ministeriū mittuntur. S;
istud nō vñ necessariū: quia ad quātūcūq; maxia nūcian
da vñ exequenda īferiores ordines sufficiūt. Et preterea
quāuis huiusmodi magna fiāt p̄ter cōmunē cursūz natu
re: nō tñ fiunt p̄ter ordinē gratie scōz quē ordinē distinctio
attēditur. Et iō scōz Dionysii dicēdū q̄ supiores angeli
nūq̄ imēdiate circa nos ministeriū habēt: et huius ratio
ex tribus potest assumi. P̄mo ex dispositōe diue sapiētie
cuius ordinatōe vñ lege sancitū ē: vt a supioribus i vltia p
medias actiōes pueniāt: vt sic sit ordinata cōnexio i oibus
partibus vniuersi: et nulli sua nobilitas subtrahat: q̄ ē i B
vt īferiorūz quodāmodo causa existat quātūz ad aliqd.
Scōdo ex parte illuminationū. Sicut enī i actiōibus cor
poralibus regitur proportio inter agens et recipiēs: quod
p̄cipue i sensib⁹ p̄s: qui ab excellēti sensibili corūpūtur:
ita ē i intellectūalibus: Vñ itellus hebes ad subtilissi
mas v̄itates nō ptingit. cū ergo lumē intellectuāle i sup̄e
mis angelis sit simplicissimū et vniuersalissimūz nō ē p̄o
portioatū intellectui nostro qui ē in vltio gradu intellectu
aliū substātiarūz: nisi p̄ius cōtrahatur et d̄terminetur in
ipsis īferioribus qui sūt minoris simplicitatis. Tercio ex
parte ipsarūz actionū quas circa nos exercēt: cū enī actio
nes ministerij sint p̄ticulares: et circa particularia: opz q̄
earū cōsecutio sit p formas maxie cōtractas et particula
res i supioribus: be aut sūt forme q̄ sūt i angelis īferiorūz
ordinū: et iō executio diuinorū ministeriorū p̄inet ad īfe
riores angelos: et hec ē causa quare philosophi posuerunt
duplices motores orbium. i. quosdāz cōiunctos: quos vo
cabant orbūz aīas: quorūz cōceptiones sunt determina
te et particularizate: et hos etiā Anicē. dicit angelos mini
strantes. Alios vero separatos quos intelligētias dicunt:
in qbus sūt forme simplices et v̄les: et hos dicit angelos cē
assistantes. Vñ p̄s q̄ h positio ratiōabilior ē: tū qz Dio. hoc
tradit q̄ discipulus pauli fuit et dicit eius v̄siōes scripsisse
Unde eum frequēter i auctorem inducit: et p̄cipue in diui
sione hierarchiarūz: et sicut i decimotertio capitulo cele.
hierarchie inuit: hec positio vulgata erat tēpore p̄mitiue
eccle: tum etiā: qz dictis philosophorūz magis cōsonat
vt ab eis ea q̄ cōtra fidē nō sūt: accipiamus alijz resecatis

Ad primum ergo dñm. q. missio equoce puenit dñi/ nis psonis & ipsis angelis: diuine. n. pso/ ne nō mittunt mutādo locū: s. p nouū effectū grē gratuz faciētis in sanctis aīabus: s. angeli mittuntur mutādo lo/ cū & opando i nos nō sicut agēs primū: s. sicut agētia secū da dterminata & pportioata respē pporioruz receptiuo/ rum: & iō ratio procedit ex equoco. ¶ Ad scdm dicēdū. q. illā obiectionē soluit Dio. i. i. 3. caplo cel. hierar. duplr. pri/ mo vt dicat q. ille qui missus ē ad purgādum labia Esaie fuit de iferiori ordine: & dictus ē d seraphin equoce: q. per ignē purgare venerat. Scdo vt dicat vere eū fuisse de or/ dine seraphin. Nō tamē ille angelus qui visionē reuela/ bat erat d supiori ordine: s. d iferiori: s. cu3 virtus hierar/ cbica q ē in inferioribus angelis sit pūo a deo & psequēter a supioribus angelis in iferiores descēdēs: angelus visio/ nē formās reduxit pphetā i cognitiōz nō solū virtutis im/ mediate agētis: s. & virtutis diuine. Un ostendit dñm sup solū sedētē: & psequēs virtutē supioruz in angelis. Un ostēdit seraphin circa thronū stātia & ostēdit virtutē pur gatiuā ab eis p iferiores āgelos vīq; i hoies dūenire: p B q seraphin videbat ad eū volās puenire: & ponit exēpluz d sacerdotē qui absoluit ex prāte a pontifice descēdēte ac si diceret: pōtifex te absoluit q mibi tradidit prāte absol/ uēdi te: ita & āgelus ostēdit seraphin purgātē: quia ipse in virtute eius purgabat: & p hoc ē p rñsio ad 3^m q oēs dñr ministrare iquātū iferiores virtute supiorū ministerium exequūt. Ut pōt dici q. apostolus itēdit pbare peminēti am noue legis ad veterē pp eminetiāz xpi qui nonā legē ddit ad āgelos p quos vetus lex tradita ē. Un loquit quā tū ad āgelos vltimi ordinis p quos lex tradita ē: vt sic lex noua: cuius xpus ē auctor: legi veteri pponat. ¶ Ad quar tū dicēdū q. oēs celestes spūs fm Dionysiu dicūtur āge/ li: nō q. ad aliqd nobis nunciādū mittant: q. dñū lumen qd caligini & tenebris pp sui simplicitatē & imenitatē ful goris pparat scōz q. ē in suo fonte in ipsis recipi cū mino ri simplicitate. Et iō magis ē pportioatū itelligibilibus sequētiuz: & pp hoc dicunt nūciare vl manifestare lumen diuinū: & sic vnusquisq āgelus iferior sui supioris manife stiū ē: sicut nubes nūciat lūmē solis: qd i suo fonte spī/ ci nō pōt. Si aut dicant angeli pp nūciationē exteriorez. vt Gregorius dicere videt: tūc ēt angelis supioribus con uenit iquātū d rebus nūciādis iferiores illumināt. ¶ Ad quintuz dicēdū: q. supiores angeli pp charitatē quā i nos habēt iferiores mouēt & dirigūt ad opandū nostrā salutē nec aliquid pfecte charitati detrahāt si ministerium im/ mediate non exequuntur.

¶ Utz oēs āgeli scōe hierarchie mittant. **III.**
Ad tertium sic pceditur. videtur q. oēs angeli & hierarchie mittant. Oēs enim angeli vel assistūt vel mi/ nistrāt: s. assistere ē propriū prime hierarchie cuius ē circa deuz eē fm Dio. ergo oēs alij in ministeriū mittunt. ¶ S. s. Gregorius plures sūt q mit/ tunt q. qui assistūt: s. si angeli scōe hierarchie nō mittan tur plures assisterēt: q. sex ordines: trib⁹ tñ ministrātib⁹. ergo illi d media hierarchie mittūt. ¶ S. cū null⁹ āgelus alteri sit equalis quilibz āgelus pter pmū & vltimū ē me/ dius iter aliquos duos: si ergo d rōe medie hierarchie eēt q i ministeriū nō mitteret pari rōne nullus āgelus mitte ret i ministeriū nisi vltimus tñ quod dissonat & a veteri/ bus scripturis & a dictis scōz. ergo videt q. illi de media hierarchie mittant. ¶ Preterea omnis potestas ē ordi/ nata ad executionē operis: sed noīa ordinuz scōe hierar/ chie imponunt a gradu potestatis. ergo videtur q. eozuz sit mitti ad exequēdū ministeriū.

Sed contra Ordines vnus hierarchie videntur esse equipotētes in modo accipiendi diuinas illuminatiōes: sed dominatōibus que sūt in me/ dia hierarchie nō cōuenit in ministeriū mitti: quia mini strare est cōtra rationē domini. ergo videtur q. nec alij or/ dines medie hierarchie mittant. ¶ Preterea. lex diuini tatis ē vt superiores reducāt vltimos p media: sed inter mediā hierarchiam angeloz & nostrā ē vltima hierar/ chia angelica. ergo videtur q. illuminationes non imme diate pueniant ad nos a media hierarchie: & ita angeli il/ lius hierarchie nō mittunt.

Respondeo dicēdū. q. quidā dicūt angelos p/ assistere: angelos vero tertie hierarchie mitti ad nos: sed angelos medie hierarchie mitti ad illos de tertia. Et hec opinio tāgitur i littera: sed nō videtur pueniēs: tum quia scōz hoc nō esset differētia iter primāz & mediā hierar/ chiaz: nō enī potest itelligi missio angeli ad āgelū nisi p hoc: q. vnus alius illuminat: sicut autē secūda illuminat tertiā: ita prima scōaz: tūz ēt quia dictis sanctoruz nō cō/ sonat qui assignāt ordinibus scōe hierarchie actus qui in executionē exteriōris ministerij cōplentur: vt miracula fa cere demones arcere & huiusmōi. Et ideo sequēdo rōnes noīuz in sacra scriptura nobis traditorum: ex quibus fm doctrināz Dionysij ordinuz proprietates & officia collige re oportet: dicimus q. medie hierarchie duo vltimi ordi/ nes. s. virtutes & potestates in exteriū ministeriū mit/ tūtur: dominatōibus autē mitti in ministeriū nō com petit: sed dirigere oēs iferiores i suis ministerijs: hoc enī pertinet ad dignitatē dñi: vt ad nutuz eius dirigāt actio/ nes subditoruz: & ipse actiōibus eozuz nō admisceat. Un de Gregorius pncipibus & potestatibus pesse dicitur. Et a Dionysio maior omni subiectiōe describitur dñationū ordo: & ita relinquitur q. ordo virtutuz sit supremus om/ niuz ordinuz qui mittūtur quasi ptingens ad vltimū in diuinis ministerijs: quod noī cōpetit quia virtus dicitur vltimū in re de potētia vt ponitur in primo celi & mūdi.

Ad primum ergo dicēdū q. nullus ordo medie hierarchie est: proprie loquēdo: de dispositiōe assistētiuz: s. pertinet ad dispositiōē ministrā tiuz: sicut autē in artificialibus inuenitur aliquis artifex: qui tātū manu operatur: exequēs pceptum alterius & nulli iperans: sicut ille qui preparat materiā: alius vō qui pcepit pparanti materiāz: & ipse operatur ad inducendāz formas. Alius vero qui nihil operatur: sed precipit habēs ratiōes operis sūptas ex fine cuius est cōiectator: & talis dicitur architector quasi pnceps artificij: vel vīualis in quātūz vritur ministerio subditoruz ad suū finē: vt ex/ cūdo phisicoruz habetur: ita etiā i ministerijs diuini dñā/ tiōes sūt quasi artifices dirigētes & iperātes. Alij vero su cut exequētes scōz gradū & modū suū: nihilominus oēs ministri dicuntur: sicut & isti omnes artifices. ¶ Ad secū duz dicēdū q. secūduz hāc positionē verificatur dictū Gregorij: q. plures erunt ordines ministrātium: q. sex: q. assisterētiuz: qui sūt tres: vt ex dictis patet. ¶ Ad tertiu dī cēdū. q. me diuz iquātū huiusmodi nō est immedie operatiūm: quia actio est scōz cōtractuz vel scdm situz in corporalibus: vel scōz ordinē i spūalibus: s. si aliqd sit me diuz quātūz ad aliqd: & quātūz ad aliud vltimū: potest i mediate agere: hoc autē cōtingit quādo plures scōz gra/ dū potētie dīfferētes super idē operationē habēt: erit enī aliqua actio: quā circa illud potest efficere supior: quā nō potest iferior facere: & quātū ad illā actiōez illud supremū est vltimū. ¶ Alia vero actio est quā poterit iferior face re & i illa ē supmū operāz: & nō vltimū: sed mediū inter

primū dirigēs et vltimū operās: vñ hāc actionē nō faciet mediū nisi mediāte vltimo: qd p3 i exēplo pūs iducto: ar tifer. n. g. iducit formā: i hac operatiōe ē vltim⁹: qz null⁹ infra eū hoc pōt: vt vbi grā: p paginare tabulas ad formā nauis pplēdā. Et iō hoc imediāte facit: s3 pparatiōz mae p volatiōz tabulaz facit mediāte iferiori artifice iquātū dat sibi regulas qles debeāt eē tabule apte ad cōpagina tiōez nauis: ita ē ēt i ordinib⁹ angeloz: ptātes. n. hñt actū circa ea q prinet ad trāquillitatē totius vniuersi iquātū hñt pōz nō limitatā: et talis ordo ptātūz p se facit. Alia vñ sūt q ptinent ad statū vniū pūincie vñ regni: et hoc nō fa ciunt ptātes nisi mediātib⁹ pncipatib⁹: q bec p se exeqn tur. Quedā vñ sūt ptinetia ad aliqūē vñ ad aliqz spāliter: et h ēt pncipatus nō exequūtur nisi mediātib⁹ angelis: in qbus ēt q maiora sūt sūt imediāte p supiores: et q mino ra sūt imediāte ab iferioribus. (Ad 4. m. dōz. q ex hoc q ordies scde hierarchie noiant a pō: signat q ad ministra tiuā dispōnē ptinet: s3 nō o3 q oēs imediāte misterii exo quāt. Ad alia ēt duo p3 rñsio p ea q dicta sunt.

Utrum angeli ipediātur a cōtemplatiōe per executio ne ministerij.

Quartus sic pcedit: vñ q angeli p executiōez ministerij a pteplatiōe retardēt: qz vt habet. Thobie. iz. angelus i ministerio exis dicit: tēpus ē vt re uertar ad cū q me misit: s3 nō reuertit nisi p pteplatiōē. ergo vñ q p ministeriū a pteplatiōe dei abscēsserit. (P. vna pō finita nō pōt sūt i plures opatiōes: s3 pō angeli fini ta ē. q vñ q nō possit sūt pteplari et ministrare. (P. itells creatus nō pōt sūt plura itelligere: s3 qñ ministrat angeli i tellu pñderat ea q agunt. q vñ q tūc dīna pteplari nō pñt (P. locus pteplatiōis ē celū empireū: s3 cū sunt hic fm Damaf. nō sūt in celo. q vñ q exequēdo circa nos ministe riū a pteplatiōe retardentur.

Sed contra est qd dicit Grego. q sic ad exteriora pdeūt: q ab itimis nūquā recedūt. q vñ q p pteplent vñ assistāt: s3 sūt idē ministrātes et assiste tes. (P. bñtudo angeloz nō minuit ex eoz ministerio: s3 eoz bñtudo tota ē i pteplatiōe dīnitatis. q in nullo per ministeriū: eoz pteplatiō retardatur.

Respondeo vñ q angeli bñ nullā operationē hñt q nō sit eēntialis bñtudinē: vñ in qua pteplatiōē bñtām nō diriganē. Et iō pteplatiō eoz se bz ad eoz ministeria q exequunt: sicut i artifice pñde ratio regulaz artis ad executionē operis: eo q ipse deus ē finis oīz operū hierarchicorū: et a fine simit rō cuiusli bet opis. et ita se bz finis ad opabilia: sicut pncipiū ad spe culabilia vt i 2. pbi. dī. Et iō sic artifex sūt pñderat rōnez arti et exegit op' ita et āgel' sūt pteplāt deū et ministrat nobis.

Ad primū ergo dōz. q āgelus dī discēdere a deo nō p itermisiōē pteplatiōis: aut p lo cū. qz itra deū currūt quocūq mittant. vt dicit Beda. eo q deus vbiq ē: s3 p hoc q ab inuisibilitate recedēs visibili lis appet: sicut filius exiuit a pte: et venit i mūdū visibilis hoibus scūs. Jo. iō. et sūt dñr reuertit ad deū quādo depo sita visibili spē ad pristinā inuisibilitatē reuertunt. (Ad 2. m. dōz. q pteplatiō āgeloz magis se bz p modū receptio nis q actiōis: et iō sicut luna sūt recipit lumen a sole et illu minat iferiora corpa: ita ēt āgelus sūt illuminat i dīna pte platiōe et illuminat iferiōz vñ ministrat circa nos. (Ad 3. m. dōz. q ea q cognoscūt diuersis rōnibus: itellus nō pōt sūt pñderare: qz nō pñt assignari diuersis silitudinibus sūt: sicut nec corp' diuersis figuris: s3 ea q cognoscūt vna rōe vñ qz vñ ē rō alteri' nō pñt pñderat sūt itelligi. (Ad 4. m. dōz. q celū empireū nō ē locus pteplatiōis fm necessita

tē: s3 fm pgruentiā sicut et ecclia domus oīonis dī: et ideo ratio nō sequitur.

Expositio textus.

Tem Dio. rē. Verba q sequūt sūt Gre goz inducētis auctoritatez Dio nisy nō qñtū ad vba: s3 quātū ad sensū. (Et putāt illi Michael rē. Hoc expōse cōtra dīe scripturē: qz Michael Danielis. iō. ponit i or dine pncipiū. Gabriel aut dī de ordine archāgeloz. Ra phael aut possz poni i ordine angeloz scdm ea q circa sin gulares personas exercuit.

Quæque aia bz angelū bonū ad sui custodiā delegatū et malū ad exercitiū.

Distin. XI. Lud quoq sciendūz est q angeli boni deputati sūt ad custodiāz ho minū: ita vt qsq electozum habeat Angelū ad sui pfectū atqz custo diā spāliter delegatū. Vñ in euan gelio veritas a pusilloz scādalo pñbēs ait. An geli eoz semp vidēt facie patris: angelos dicit eoz esse qb⁹ ad custodiā dputati sūt. Sup quē locū. Hieronym⁹ tradit vñquāq aiaz ab exor dīo natiuitatis bñe angelū ad sui custodiā dpu tati: ingens ita. Magna dignitas aiarūz est vt vñqz bñt ab ortu natiuitatis in custodiā sui angelū delegatū. Gregori⁹ quoq dicit q vnus quisq vnū bonū angelū sibi ad custodiā depu tatū: et vnū malū ad exercitiū habet. Cum enīz oēs angeli boni nostrū bonūz velint: pmuniter qz saluti oīum studeāt: ille tamē q deputatus st alicu i ad custodiā cū spāliter hortat ad bo nū: sicut legīt de Angelo Thobie et de angelo Petri in acribus ap' loz. Sūt et mali angeli cū desiderēt malūz hoīūz: magis tamē boīem ad malū incitat et ad nocendū fortius istat ille qui ad exercitiū eius deputatus est.

Utrum singulis hominibus singuli angeli an pluribus vnus deputatus sit.

Solet aut queri vñ singuli angeli sin gulis hoibus an vñ plurib⁹ ad custo diā vel ad exercitiū deputatus sit: sed cū electi tot sint quot et boni angeli sūt plures constat eē oēs sūt bonos et malos hoīes qz boni angeli sint: et cū tot sint electi quot āgelī boni: et angeli boni ples sint qz mali plesqz sint hoīes mali qz boni: nō ē ambigū ples esse bo nos hoīes qz sint mali āgelī: et plures eē malos hoīes qz sint mali angeli vel boni angeli.

Cōfirmat vñ angeli plurib⁹ hoibus depu tari: siue simul siue diuersis temporibus.

Ite Beoqz dici opz vñ eundēq angelū bonū vel malū pluribus hoibus depu tari ad custodiā vel exercitiū siue eo dem tēpore: siue diuersis temporibus Ideo autem dicimus eodē tēpore vel diuersis